

❖ Шочмо эл, порылых да чын верч! ❖

БУДЬ ГОТОВ /

Ямде лий

34-ше (3578) №,
2022 ий 26 август,
кугарня.

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Йоча-влакын каникулын мучашлалтеш. Парт коклаш-ке уэш шинчаш жап шуэш. Йошкар-Оласе школ пазарыште ача-ава-влак икшывышт дene куткышуэ семын шолыт, школыш каяш ямдымалтыт. Тушко мыят миен коштым. Ужалыме палаткаште мо гына уке: тетрадь, альбом, түрлө ручка, карандаш, клей, рюкзак да молат. Пазарыште районла гыч толшо мариивлакым ужаш поснак куанле ыле. Икмыньярышт дene лишкырак палыме лийна (**снимкаште**). Теве Советский район Кельмаксола гыч Даши Рябинина шканже мотор блузкым да юбкым ойырен. Матвей шольыжо чонжылан келшыше спорт костюмым мүүн, тузырым онча. Медведево посёлко гыч Андрей Смирнов 3-шо классыш каяш ямдымалтеш. Пазарышке чапле рюкзакым ойыраш аваж дene пырля толын. Йошкар-Ола гыч акак-шүжарак Софья ден Вера Максимовамыт сумка тич тетрадьым погенит. Үнде дневникым ойырат.

ПОДПИСКЕ «Ямде
лий» газетлан
кажде тылзын 15-ше числа
марте возалташ вашкыза.

Умбакыже
3-шо лашты-
кыште лудса.

ЙОЧА ТҮВЫРА ФОРУМ

25-27 августышто Москошто Икымше түньямбал йоча түвиралтеш. Тушто Российын чыла субъектше да латик йотэл гыч 12-17 ияш талантан йоча-влак мастерлыкыштым ончыктат. Нунын коклаште – Марий Элын түрлө районысо музикальный школлаж да И.С.Палантай лүмеш түвиралтеш да сымыктыш колледжын Национальный сымыктыш гимназийже гыч ўдыр-рвезе-шамыч (**снимыште**). Йоча-влак пел шага-

таш программыште сылне мариј семым күсле, кларнет, виолончель дene шоктат. Эсогыл у сынан күсле дene «Король и Шут» группын репертуарже гыч «Кукла колдуна» произведенийым ончыктат. Тыгак мариј калык, кундем нерген каласкалат, семмастар-шамыч дene палдарат. Форум жапыште моло калык-влакын түвирашт, йюлашт, мурышт дene палыме лийит.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.
Авторын фотоожо.

Увер «Придумано в России» федерал проект почеш Йошкар-Олаште Креативный индустрый школ шке омсажым почеш. Тыгайже Марий Эл Республикиште икымше лиеш. Тудо Национальный сымыктыш гимназий пелен пашам ышташ түнгалиш. 12-17 ияш 120 ўдыр-рвезе фото,

видео паша, цифровой технологий, звукорежиссур да кызытсе электрон музык дene палыме лиеш, анимацийым, дизайном ышташ тунемеш. Кумылан кажне йоча, тергымашым эртен, школышто уш-акылжым яра пойдарен кертеш.

Вашлийын мутланымаш **27 августышто** эртаралтеш.

Тау, кенеж!

Тений кенеж мемнам, йоча-влакым, пешак куандарыш: шокшыжым ыш чамане. Ятыр жапым вүд воктене эртаренам. Авам, изам дene йүштылаш коштынна. Пёртна деч тораштак огыл пүя уло. Тушто колым кученам. Ялысе йоча-влак, погынен, түрлө модыш дene модынна. Футбол дene да шылын модаш поснак келшен. Кенежым суртышто ятыр сомыл уло. Авамлан емыж-саскам погаш,

шүкшудым сомылаш, в ў ды м шаваш, шоры - кым оро-лаш, ару-лыкым эс-кераш пол-шенам. Кенеж каныш поро шарнышамым коден. А ынде уэш парт коклашке шичман.

Диана СКВОРЦОВА.
Морко, Шургыял.

Российисе увер

12 ияш деч кугурак ийготан ең-влак, почеламутым рушла возымо мастерлыкдам «Поэзия Красного города» всероссийский поэзий конкурсышто тергыза. Тұрыс увер – literaturnyjclub-vmariyel.filda.ws сайтыште.

8-11-ше класслаште тунемше-шамыч программированийым яра тунем кертыт. Россий Федерациисе цифровой виянгмаш, связь да массовый коммуникаций министерстве «Код будущего» проектым илышыш шынгдара. Тидын нерген digital.gov.ru сайтыште лудса.

3 сентябрьыште «Сен-нышаш диктант» эртаралтеш. Шинчымашдам тергынеда гын, диктантпобеды.рф сайтышке йодмашым колтыман. Эн шуко баллым погышо-влакым Москосо Сен-нышаш парадышке ўжыт.

Марий Элысе увер

Йошкар-Оласе Бауман лицейын тунемшыже-влак **Даниил Власов** ден **Родион Гончарик**, А.С.Пушкин лүмеш Йошкар-Оласе 4-ше номеран гимназий гыч **Илья Долгополов** Руш географический обществын эртарыме проектышке волонтер семын ушненыйт. Нуно күнчен лукмо пашам эртараш полшеныйт.

«Культура» нацпроект почеш **Марий Турек** посёлкисо йоча сымыктыш школ тунемме арверым, литературым, домрым, балалайкым, «Н.Рубинштейн» фортепьяным, пюпитрым налын.

31 августышто Т.Евсеев лүмеш Национальный тоштерыште «Весь узел русской жизни сидит тут» ончер почылтеш. Тудо Пётр I күгыжан шочмыжлан 350 ий теммылан пёлеклалтеш. Школышто тунемше-влаклан тунамсес историй нерген келгынрак пален налаш онай лиеш.

Түнгизилген -
1-ше лашты-
кыште.

Шинчымаш түня вуча

Йочам школлан ямдылаш окса шагал оғыл күлеш. Түрлөй арвер да вургем ак ий гыч ийыш шергештеш. Йошкар-Оласе Рүдө пазарым шергал лектын, ак дene палыме лийим. Тыглай тетрадым ончалаш гын, лаштықын чотшым шотыш налын, 12-25 тенге шога. Посна предметлан келыштарыме тетрадь-влак - 40-55 тенге. Альбомым 50-90 тенгелан налаш лиеш. Дневниклан 50-120 тенгем түлүман. Пенал-влак куэмшит, күгитышт дene ойыртемалтыт, садлан 60-550 тенгеашым муш лиеш. Ручка - 5-50 тенге. Акварель чия - 85-150 тенге. Клей - 20-40 тенге. Книгалан подставке - 70-90 тенге. Рюкзак 1500-4000 тенге шога.

Школлан арверым, вургемым күшто наледат? Тений йочам школышко погаш мынгар шийвундо күлеш? Тидын нерген ава-влак деч йодыштым.

Л.П.АГАЧЕВА (Йошкар-Ола):

- Эргым тений парт коклашке икымше гана шинчеш. Школ формым класс дene ик vere ургыктенна. Йолаш, жилем, кок туывыр 6450 тенгешке шуыныт. Канцтоварым кевытыште наледенна. Тидлан куд түжем тенге наре күлүн. Күгурас эргым Палантай лүмеш түвүра да сымыктыш колледжыши тунемаш пурен. Түңжө - сайын тунемышт, таза лийышт.

А.Е.МИХАЙЛОВА
(Волжск ола):

- Кызытсе са маныштег йочам школышко погаш күштилгыжак оғыл. Кок эргым Волжск оласе 12-шо номеран школышто тунемеш. Күгураскэ визымше классыши вончен, изиракиши - кумышы. Тетрадым, ручкам да моло канцтоварым июньшитак налынна. Вургем күлеш гын, чыла воктенак. Эргым-влак кенеж мучко палынак күшкүнит улмаши. Садлан школ формым, моло вургемым уэмдышна. Тидлан шагал оғыл шийвундым луктын пышташ логале. Тунемеше ден туныктышо-влакым шушаши у тунемме ий дene саламлем! У күкшитым, чытымашиб, пеңгүде тазалыкым тыланем.

Н.Л.ЕГОШИНА
(У Торъял посёлко):

- Мемнан дene пазарышт, кевыт-лашт, утларак наледат. Южыши интернет ўён дene пайдаланат. Школышто икгай формым чият. Вургемым Йошкар-Олаште ургыктена. Ўдыр-влаклан - сарафан, южыши юбкымат налымт. Тидлан ныл түжем тенге наре күлеш. Эше блузкым, туфльым да молымат налман. Канцтоварат шулдо оғыл. Чылаже кум түжем тенгем түлүшна. Школышко ўдыр икшишывым колташ 15-18 түжем тенге күлеш, рвезылан - 13-15 түжем тенге. Школыш каяш чыла ямде. Шинчымаш кечым вучена.

Х.АЛЕКСАНДРОВА мутланен.

Палаш онай

- Школ формым Великобританийште шонен луктынит.
- Шукемдыме таблицым эн ончыч Китайште кучылташ түнгалинит.
- XX курым марте ўдыр ден рвезе-влакым посна туныктенит.

«Ямде лий» 2022 ий 26 август

Увер

Күмылан кажне ең начарын илыше ешшамычлан школ рюкзакым погаш полшен кертеш. Поро күмылым ончыктымо акций

9 сентябрь марте шуйна.

Рюкзакым, ручкам, карандашым, пеналым, тетрадым, альбомым, фломастерым, чиям, кистычкым да моло канцеляр арверым кондаш лиеш. Пөлекым

Образований управление-нийште (Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 134-шо пört, 220-шо кабинет)

вучат. Поро пашада нерген соцкыллашке возен кертыда.

Тыгодым #Добродетям хэштегым шындыман.

Синквейн

Школ

Күгу, волгыдо.

Тунемына, модына, юарлена.

Уш-акылым погымо вер.

Порт.

Софья ЧЕМЕКОВА.
Советский, Ёрша.

Рекламе.

3

Увер

23-29 августышто

Марий Эл

Республике «Авангард» военно-патриотический рүдөрштэе йоча толкынлан да поро кумылым ончыктыш-влакын кенгежымсе шко-лыштлан пёлеклалтше смене эртаралтеш. Тушко түрлө район да олала гыч

150 ёдыр-рвезе ушнен.

Чолга йоча-влак Пионер организацийн, Марий Эл

Республике йоча да подростко-влакын «Эр вий» ушемыштын, Юнармий да Школьник-влакын российсце толкынлаштын эртyme кор-нышт, кызыт шуктимо пашашт дene келгынрак палыме лийыт.

толкынштын «Импульс» республике профильный лагерьште түрлө район гыч 200 ёдыр-рвезе канен да шинчымашыжым пойдарен. Чылаже 10 отряд лийын. Кажне кече түрлө вашлиймашлан, спорт модмашлан (**снимыште**), квест-модышлан поян лийын. Кажне йоча усталыкшым йолташыже-влаклан ончыктен. Ёдыр-рвезе-влак строй дene кошташ тунемыныт. Марий Эл Республике йоча мер организаций-влакын фестивальштым эртараш полшеныт.

Алевтина СВЕТЛОВА.

Курыкмарий район.

ЮЗО ТҮНЯМ ПЁЛЕКЛА

Настя Соловьёва (снимыште) Советский по-сёлкысо 3-шо номеран школын 9-ше клас-шым йошкар аттестат, Йоча усталык школым йошкар свидетельстве дene тунем пытарен. Уста тунемше, активистке түрлө направлений почеш изинек уш-акылжым пойдара. Йоча усталык рү-дер пеленые «Радуга добра» волонтёр отря-дыши 5-ше класс гыч коштеш. Кызыт шкежат вожатый семын пашам ышта. «Огонёк» дис-танционный онлайн-отрядыши, «Планета дет-ства» экологий отрядыши вожатый лийын.

— Кажне ең юзо лийын кертеш. Тидлан лач поро чон, умылымаш да весела кумыл күлгүт. Йоча-влаклан полшаши, куаным кондаш — мыланем пиал. Волонтёр паша эн онай, — ойла Настя.

Настя шкеж гаяк чолга ўдыр-рвезе-влак дene пырля түрлө мероприятийм эртара. «Импульс» республике про-фильный лагерьште кажне ийын лидер койышыжым ви-янга, вожатый курсышто шинчымашыжым пойдара.

— «Импульслан» кёра койыш-

ш о к т ы -
шем ваш-
талтын.
Мый ең-
влак де-
не кы-
л ы м
ы ш -
т а ш ,

онай модышым але конкур-
сым писын шонен лукташ
тунемынам. Ончыкылых
ильтемелем йоча-влак дene
кылдынам: педагог лияш
шонем, — палдарда чолга ўдыр.

Е.ИВАНОВА.

Сенымаш

Марий Эл
гыч Алия

Ибрагимова ден Анастасия
Бусыгина «Орлята России»
программе дene тунемше-
влаклан формын эскизшым
ямдылыме всероссийский
конкурсышто сенгыше рада-
мыш лектыныт. Нуным
кумдан палыме стилист Лина
Дембикова деч чапле пёлек
да онлайн вашлиймаш вучат.

Капитан улам

Школьштына «Вместе» во-
лонтёр отряд пашам ышта.
Мый капитан улам. Ёдыр-
рвезе-влак дene түрлө кон-
курс ден акцийш ушнена. Изирақ класслаште тунемше-
шамычлан Кугу Ачамланде сар нерген каласкален. Совет
салтакын геройлыкшо дene палдарена. Тений «Большая
перемена» всероссийский кон-
курсыш икимше гана ушненам.
Кокымшо турыш лога-
лын омыл гынат, кумылем во-
лен оғыл. Ончыкыжым пашам
кыртмен ышташ түнгалиам.

Юлия ПЕТРОВА.
Звенигово, Шолэнгер.

Фотом интернет гыч налме.
гыч налме.

Таза ача-ава – таза йоча

«Икшыве – ача-аван воштончышижо», – маныт калышты. Йоча-влак күгүенүм ончен тунемыт. Поро пашам ыштет гын, нунат ты корным тошкат. Спорт дene кылым кучет – пеленет куржталаш, ече дene мунчалташ вашкат. Шернур посёлко гыч Шкалинмыт ешиште (снимыште) кажне эрдene зарядкым ыштат. Радам дene шогалын, чыланат капкылым тарватат. Изижат-кугужат вараsh оғыт код. Ава икшыве-влаклан кугу примерым ончыкта.

Спортышко корно

Озавате Анна Николаевна Шернур район Йошкар-Памаш ялеш шоочын-кушкын. Марисола школышто тунеммыж годым спорт дene кылым кучаш түңалын. Туризм дene районысо, республикасые, российысе таңасымашлашке ушнен да сенышыш лектын. Аваже түңалтыш класслам туныктен, садлан ўдыр туныктыш лияш шонен. Школ деч вара Оршанке педколледжын физкультур дene туныктышылан тунемаш пурен. Вара менеджер профессийым налын. Тидын годымак Шернур посёлкысо спорт школышто пашам ыштас түңалын, завуч лиийн. Вуйлатыше марте күшкын. Кызыт тиде тёнеж Шернур посёлкысо физкультур да спорт рүдер маналтеш. Анна Николаевна тыште волейбол да баскетбол дene секцийлам вўда. Тудо эргыже-влаклан спортышко корным почын.

Изижат вараsh ок код

Кугурак эргышт, **Максим**, 2-шо номеран Шернур школын индешымше классшым чыла «визитанлан» тунем пытарен. Спорт дene пенгүде кылым куча. ГТО нормативим шортньө значоклан сдатлен. Ече дene изи годсек талын мунчалта. Икымшe күгүен разрядше уло. Грамотшым, медальжым шотлен от пытаре! Ече дene Рошто кас республикасые таңасымаште кумшо верыш лектын. 9 Майлан пёлеклалтше «Сенымаш корно» республикасые таңасымаште кокымшо лиийн. Тений

физкультур дene республикасые олимпиадыште районнын чапшым арален. Волонтёр пашам яра жапыште шукта.

Матвей визымше классышке вончен. Изаж семыннак «визитанлан» веле тунемеш. Ече дene талын коштеш да эрыкан кучедалмаш дene пенгүде кылым куча. Кучедалаш тренерже

Фотом еш
архив гыч налме.

В.Б.Дудоров туныкта. Сенымашыжат уло: Талешке кечылан пёлеклалтше районысо открытый турнирыште – кумшо вер.

Кум ияш **Марианна** йочасадышке коштеш. Изаже-влакым ончен тунемеш. Нунын дene пырля түрлө упражненийм ышта. Вараsh ынеж код. Аважын пашаверышты же лияш йората. Изинек спортлан шүман күшкеш.

Спорт дene кылым кучыш таза ача-аван икшывыштат таза. Спортын вийже кугу.

Пүртүс лонгаште

Суртоза Станислав Витальевич пашаште ятыр жапым эртара. Чыве фабрикыште электриклан тырша. Озаватат пашаште «шолеш». Каныш кечилаштат яра жап уке: таңасымашке кудалыштыт. Кенежым, отпуск годым, веле еш дene пырля каналташ юн уло.

– *Кенежым пүртүс лон-*

*гаште, эңер серыште,
жапым эртараши ёйратена.
Тений Медведево посёлкысо зоопаркышке миенна. Йоча-влаклан янлык-шамычын илышиштым эскераши келшен. Коча-кова дек унала коштына. Ялыште южшак весе, шүлашат күштилго, – ойлат ватемарий.*

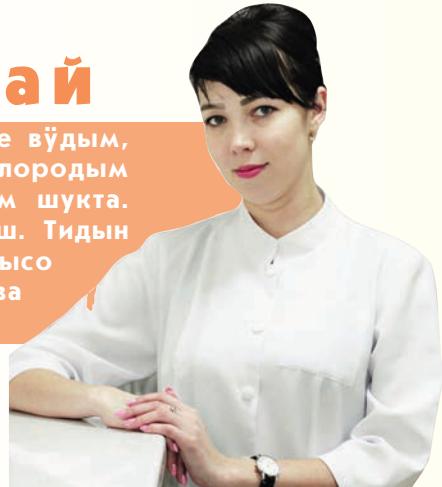
Х.АЛЕКСАНДРОВА.

*Кугу (түшкә) еш дene
иляши күштилго.
Калыкмут.*

Россий Федерациисые цифровой виянгаш, связь да массовый коммуникаций министерствын окса полышыж дene лукмо.

Коваште воштончыш гай

Коваште эн кугу органлан шотлалтеш. Тудо организмын шүрээнд шинчалыг, кислородыг «нельзя», углекислый газыг луктеш да моло ятыр сомылым шукта. Коваштын арун от кучо гын, түрлө чөр дэне черланаш лиеш. Тидын да моло нерген Звенигово район Красногорский посёлкисо эмлэгверын түн враче, дерматовенеролог Н.Л.Янгелова (снимкин) дэне мутланышна.

— Нина Леонидовна, йочан коваштыже таза лийже манын, тудым күзе эскерыман?

— Коваште кажне ийгээхийн ойыртемалтеш. Изи йочан коваштыже шижье. Чүчкыдын пүжгалтмыжлан кёра шүйыштö, эрдыште коваште чөр виянын кертеш. Садлан ача-ава-влаклан вургемым чиктыме годым игечым шотыш налман. Коваште шижье але утларак коям лукшо гын, икгай шовын дэне шампунь огыт келше. Тыгай годым эмлаш кучылтмо шампунь дэне пайдаланыман.

— *Үдүр-рвезе-влак могай чөр дэне утларак черланат?*

— Йоча-шамычым шукыж годым аллергий тургыжланда. Тиде кочкыжлан, пуралан, пийин але пырысын пунышлан, мушмо порошоклан кёра лийин кертеш. Түрлө бактерий пиодермий черлан шарлаши же полша. Пырыс деч понго чөр — микоз (калыкынте лишай маныт) — пижын кертеш. Кугурак ийготан йоча-влакын чуриншишт чүнчя лектеш.

— *Чүнчам темдаш, чывыштылаш лиеш?*

— Чүнчам гормон вашталтылан кёра лектеш. Бес семенже угри маналтеш.

Тидлан шуко шерым, чипсым, кириешким кочмаш, газан шере йүвшим ийүмаш амалым ыштен кертиг. Чүнчам темдаш ок лий. Тыгэ чөр утларак шарла. Тудым пытараш мазым шыгыман, түрлө витаминым ийүмэн. Чурийм сайн эрыкташ мондыман огыл.

— *Ача-ава-влак икшиштын шочмо палышт верч тургыжланат. Врач дек каяш амал кунам уло?*

— Шочмо пале-влак түрлө лийгит. Иктышт шочыннак улыт, весышт шочмеке лектиг. Кажныжым түткын эскериман, дерматолог дек идалыклан ик гана коштман. Шочмо палым кече шынане когарташ, мочалке дэне утыжден пентгыдын шыгаш, удыраш, пургедаш ок лий. Писын күшкеш, түшсүм вашталта але лүгшишташ түнгалиш гын, врач дек кайыман.

— *Кидым мүшиде коштат гын, үдүртиши чөр дэне черланет, маныт.*

— Удүртиши лавыралан кёра огыл, чөрим лукшо копшангэ верч түнгалиш. Тудо лавыран кидан деч огыл, тыгай чөр дэне чөрле улши ен деч пижеш. Садлан түрлө арверым кучылтмо деч вара

кидым эре мүшман.

— *Шокшо игече шогымылан кёра коваштылан поснак күгу түткүшүм ойырыман, очыни.*

— Кенежым шкем аралыман. Кечивал кундемыште вияш кечийол шынане коштман огыл. Кече дерматит лийин кертиг. Кугурак лүдүкшат уло — онкологий чөр. Тыгай ынже лий манын, коваштыш келшишке кремым шыгыман.

— *Йоча-влак ийүштилаш ўйратат. Вүдыштат чөрим мүаш лиеш.*

— Чынак, шокшо кенежым үдүр-рвезе-влак церкариоз дэне черланен кертиг. Церкарий шукш титаклан шотлалтеш. Тудо шогышо вүдыштö утларак вашлиялтеш. Садлан лудо дэн комбо-влакын ийин коштмо ершигтэ але пүяштэ ийүштилман огыл. Вүдыш пуримо деч ончыч келшишке мазым шыгыман. Йоча-влак, кенеж каникулдам пайдалын эртарыза, капкылдам шуарыза. Түнжö — таза лийза.

Х.АЛЕКСАНДРОВА мутланен.

Фотом еш архив гыч налме.

Тушто-влак

Шудем шыжже еда муным мунча.

Пакчаште пел юлан ош комбо шога.

Телым нарынче, шыргешке; кенежым ужарге, күжү.

Пайдале кочкыш

Йоча-влакын кечигүтүсө кочкыштышт 15 түрлө продукт лийшаш. Мутлан, пакчасаска түрлө витамин-лан, минерал шинчаллан, клетчаткылан поян. Тудо шолоран пашажым саемда. Кеширим, шоганым, киярим, помидорым, ревым, кавуным, ковыштам, редискым кочкашак тыршыман.

Олма, апельсин, банан йоча-шамычлан поснак пайдале улыт. Лимон дэн грушамат тамлыман.

Емыж-саскан пайдаже изи огыл. Пöчүжким, эңгизким, модым ик эн ончыл вериш шындыман.

Саскалан Поян

А кенеж игече
шокшо-шокшо,
Чоным ок нал
йўштö-йўштö покшым.
Үдýр-рвезе-шамыч
модыт куанен,
Сылне ял уремым
чылт шергылтарен.

Тиде пагыт тич конден
пöлекым:
Вишным, снегым,
ший олмам, сливетым...
Йырымваш – узьмакыс
гай тамле пуш,
Ах, йомеш коклан эсогыл
тыыын уш.

Шем кожлаште эныжше
мыньяре!
Тудым тый поген, уке,
от ярне.
Сылне кайык-шамыч
мурым муралтат,
Тушко ушнена
кугу түшкан мяат.
Аня ПРОХОРОВА.
1-ше №-ан Шернур школ.

йышт изи гына, а пеш ушан
мландым удыркалат, эре ала-мом кычалыт. Эше чояланен
моштат. Шекланен от шукто гын, пакчаш йыштак пурат. Тыманмеш йыраным удырен лектыт. Тиде веле мө? Южо
чывыже муныжым шылта: шылын мунча. Тудо молан тыге
ышта? Йоча-влак, ала те паледа?

Морко, Коркатово.

Илья МАКСИМОВЫН сүретше.
Волжский, Пётъял.

«Ямде лий» газет
Түг редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_ii
https://ok.ru/yamde_ii
E-mail: yamde_ii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_ii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: yamde.lii

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикасын
культур, печать да калык-
влакын пашашт шотышто
министерстве, «Кугарна»
газет» күгүжаныш унитар-
ный казна предприятий.

Газетым редакцияште по-
пуимо да версттамы, «Марий Эл Республикасын
Правительствин типографийже» ООО-што ямде оригинал-
макет гыч савыктыме. Типографийнын адресше: 424000,
Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Помидор «Шыргыжеш»

Коюаем дек уналыкеш
кошташ моткоч йөрарат. Кенежым, пакчашкы же лек-
меке, пеледыш күгүжанышке логалмыла чучеш. Емыж-сас-
ка же могай гына уке?! Пуйто шкешт дек ўжыт, шүүвилвү-
дым йоктарат. Помидорат тора
гыч «шыргыжеш». Иктыже вигак шинчамлан перныш.
Арам оғыл – эн кугу (**сним-
кыште**). Күрльым, мёнгö пур-
тышым, висышым. 800 грамман
улмаш. Йөратен ончет гын,
лектишкет кугу лиеш.

Богдана МИХАЙЛОВА.
Морко, Тыгыде Морко.

«Ямде лий» 2022 ий 26 август

Фотом
еш архив
гыч налме.

Шылын мунча

Ме шуко чывым ончена.
Нуно эр кече дene пырля
кынелйт да кудывиче мучко
куржталыт. Мый чыве-влак-
ым эскераш йөрарат. Ву-
улыт. Кечигут йолышт дene
шылта? Йоча-влак, ала те паледа?

Ксения БОГОЛЮБОВА.

29 август – Пүкш спас.

Тиде кечылан пүкш
түрүснек шуэш. Тудым пай-
рем кечын тамлен
ончыман. Пүкш
спас дene кыл-
далтше икмы-
нэр пале уло.

- **Пүкш шуко**
гын, шушааш
иийн поян шурно шочеш.
- **Пүкш шолдыра** да чот
шую гын, шокшо лиеш.
Шүйшö да тамле оғыл –
йүр чарныде опташ тү-
нәлеш але күкшо ийым
вучыман.
- Ты кечын вараксим-влак
шокшо элыш чонештат –
шокшо шыжже лиеш, турня-
влак – теле ондак толеш.

Үстембалне
куд стакан рат дene шога.
Кумытшо яра, пытартыш кум стаканже вўдан. Яра ден
вўдан стакан-влакым икте-весышт дene алмаштен шын-
дыза. Тыгодым ик стаканым веле кидыш налаш лиеш.

Печатыш пуимо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийн шонымасы
шышт түрлö лийин кертил. Серыш-
влак мёнгеш оғыт колтат.
Ак – кутырен келшыме почеш.
Редакцийн да издательн адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый
Вийин 70-ше идалыкше урем, 20-шо порт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Конкурс

Аня РУКАВИШНИКОВА. 1-ше номеран Шернүр школ.

«П» буква дене

Полыши

Пыл погына. Пычкемышалтеш. Паренг пакчаште парентым пеш писын пургедына. Пошкудо Плагий понгым поген. Пёртышкыжё пурышат, пелашыжлан пүшиш. Пошкудына пеш проста, пакчаште полшаш ниже. Пүгырнен, паренгым почепоче погена. Плагийлан Полкан пийжат, Пушок пырышат «полшат». Пашам пырля писын пытарышна.

*Олмапушто вич олма че-
верген, вара —
эше кум
олма.*

**Мыньяр олма чеверген!
Нүнүм йошкар түс дене
чиялтыза, молышым —
ужарге дене.**

Тыште мом ужыда?
Кельштарен чиялтыза.

**Йоча-влак, емыж-саска-шамычым лўумышт дene
ушыза.**

- Шемшоптыр**

Эңыж

Виноград

Пуншоптыр

Күгымёр

Вишне

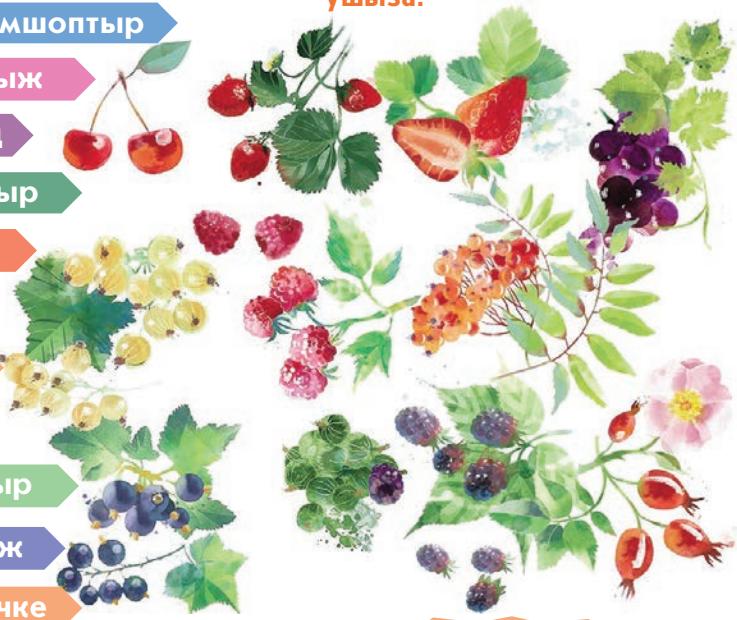
Локама

Снеге

Ошшоптыр

Шемәнгыж

Пызлыгичке

Математике кроссворд

Сүретыште 5 ойыртемым муз.

